

Osavuositiedot

kaudelta tammikuu–syyskuu 2016 • 25.10.2016

Tammikuu – syyskuu 2016

verrattuna tammikuu–syyskuuhun 2015

- Liiketulos aleni 21 prosenttia 18,8 miljoonaan euroon (23,6).
- Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos aleni 22 prosenttia 14,8 miljoonaan euroon (19,0).
- Korkokate kasvoi 5 prosenttia 41,1 miljoonaan euroon (39,2).
- Palkkiotuotot, netto alenivat 7 prosenttia 32,7 miljoonaan euroon (35,3).
- Kulut kasvoivat 1 prosentin 67,4 miljoonaan euroon (66,9).
- Arvonlukumistappiot luotoista (netto, mukaan lukien palautukset) olivat 3,0 miljoonaa euroa (1,9) vastaten 0,11 prosentin luottotappiotasoa (0,08).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen (ROE) oli 9,2 prosenttia (12,7).
- Osakekohtainen tulos oli 0,92 euroa (1,25).
- Ydinpääoman osuus laskettuna ilman siirtymäsääntöjä oli 12,1 prosenttia (12,0 prosenttia 31. joulukuuta 2015).

Kolmas vuosineljännes 2016

verrattuna kolmanteen vuosineljännekseen 2015

- Liiketulos aleni 3 prosenttia 6,2 miljoonaan euroon (6,4).
- Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos aleni 2 prosenttia 5,0 miljoonaan euroon (5,1).
- Korkokate oli 13,7 miljoonaa euroa (13,6).
- Palkkiotuotot, netto olivat 10,6 miljoonaa euroa (10,5).
- Kulut alenivat 1 prosentin 21,5 miljoonaan euroon (21,6).
- Arvonlukumistappiot luotoista (netto, mukaan lukien palautukset) olivat 0,9 miljoonaa euroa (1,4) vastaten 0,10 prosentin luottotappiotasoa (0,16).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen (ROE) oli 9,2 prosenttia (9,9).
- Osakekohtainen tulos oli 0,33 euroa (0,33).

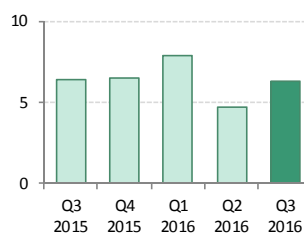
”Vuoden kolmannelta neljännekseltä olemme tehneet vakaan liiketuloksen, 6,2 miljoonaa euroa. Nousevien otto- ja antolainausvolyyymien ansiosta olemme kyenneet ylläpitämään korkokatteemme, yhä laskevista markkinakoroista huolimatta. Olemme myös selvästi nähneet asunto- ja kiinteistörahastomme houkuttelevan edelleen uusia sijoittajia.

Kesän jälkeen lanseerasimme uuden maksu- ja luottokorttimme, Itämerikortin. Kortti on valmistettu biologisesti hajoavasta materiaalista, mutta voimme myös ensimmäisenä pankkina maailmassa antaa kortinkäyttäjälle mahdollisuuden nähdä kulutuksestaan aiheutuvan hiilijalanjäljen. Kortti ja sen ominaisuudet ovat saaneet osakkeen huomiota ympäri maailmaa.”

Peter Wiklöf, toimitusjohtaja

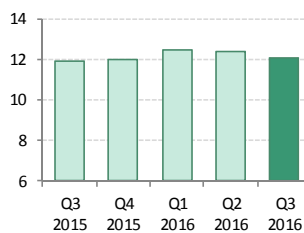
Liiketulos

miljoonaa euroa

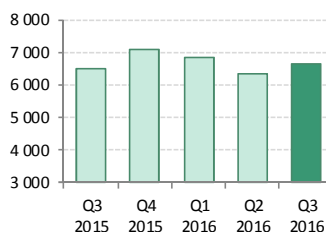
Ydinpääoman osuus

prosenttia

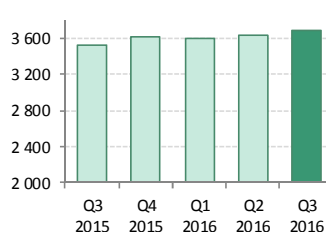
Sijoitusvolyyymi

miljoonaa euroa

Antolainaus

miljoonaa euroa

Ålandsbanken on pankki, joka panostaa voimakkaasti asiakassuhteisiin ja henkilökohtaiseen palveluun. Pankilla on vankka sijoitusosaaminen ja lisäksi se tarjoaa hyviä rahoituspalveluja. Vuonna 1919 perustettu liikepankki on ollut listattuna Helsingin pörssissä vuodesta 1942. Ålandsbankenin pääkonttori sijaitsee Maarianhaminassa. Pankilla on viisi konttoria Ahvenanmaalla ja viisi konttoria Manner-Suomessa sekä kolme konttoria Ruotsissa. Ålandsbanken-konserniin kuuluu kaikkineen kolme tytäryhtiötä, joiden toiminta liittyy eri tavoin pankkitoimintaan.

Taloudelliset tunnusluvut

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa								
Tulos								
Korkokate	13,7	13,5	1	13,6	0	41,1	39,2	5
Palkkiotuotot, netto	10,6	10,8	-2	10,5	0	32,7	35,3	-7
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	0,5	1,9	-71	1,5	-64	3,9	5,5	-30
Muut tuotot	3,8	3,9	-3	3,8	0	11,5	12,4	-8
Tuotot yhteensä	28,5	30,1	-5	29,4	-3	89,2	92,4	-3
Henkilöstökulut	-13,3	-14,7	-10	-13,2	1	-42,2	-40,9	3
Muut kulut	-6,7	-7,7	-12	-6,7	0	-20,8	-20,6	1
Poistot	-1,5	-1,5	-2	-1,7	-14	-4,5	-5,3	-16
Kulut yhteensä	-21,5	-23,8	-10	-21,6	-1	-67,4	-66,9	1
Tulos ennen arvonalentumistappioita	7,1	6,3	13	7,8	-9	21,8	25,6	-15
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-0,9	-1,7	-48	-1,4	-37	-3,0	-1,9	58
Liiketulos	6,2	4,6	35	6,4	-3	18,8	23,6	-21
Tuloverot	-1,2	-1,1	11	-1,3	-6	-4,0	-4,6	-13
Katsauskauden tulos	5,0	3,5	43	5,1	-2	14,8	19,0	-22
Tuloksen jakautuminen:								
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	5,0	3,5	43	5,1	-2	14,8	19,0	-22
Volyymitietoja								
Antolainaus yleisölle	3 692	3 629	2	3 531	5			
Ottolainaus yleisöltä ¹	2 897	2 894	0	2 611	11			
Sijoitusvolyymi ²	6 634	6 328	5	6 502	2			
Oma pääoma	217	212	2	208	5			
Taseen loppusumma	4 909	4 718	4	4 499	9			
Riskin määrä	1 538	1 500	3	1 558	-1			
Tunnuslukuja								
Oman pääoman tuotto, % (ROE) ³	9,2	6,5		9,9		9,2	12,7	
Kulu/tuotto-suhdeluku ⁴	0,75	0,79		0,73		0,76	0,72	
Luottotappiotaso, % ⁵	0,10	0,19		0,16		0,11	0,08	
Epävarmojen saatavien osuus, brutto, % ⁶	0,90	0,65		0,80				
Epävarmojen saatavien varausaste, % ⁷	39	51		35				
Core funding ratio, % ⁸	90	94		99				
Omavaraisuus, % ⁹	4,4	4,5		4,6				
Ydinpääoman osuus, % ¹⁰	12,1	12,4		11,9				
Osakekohtainen tulos, euroa ¹¹	0,33	0,23	43	0,33	-3	0,92	1,25	-26
Osakekohtainen tulos, laimennettu, euroa	0,32	0,23	42	0,33	-3	0,92	1,25	-27
Osakekohtainen oma pääoma, euroa ¹²	14,20	13,90	2	13,66	4			
Osakekohtainen oma pääoma, laimennettu, euroa	14,07	13,81	2	13,60	3			
Osakekurssi A-osake, euroa	14,10	13,86	2	17,48	-19			
Osakekurssi B-osake, euroa	13,58	13,74	-1	16,40	-17			
Osakkeiden lukumäärä (pl. omat osakkeet), tuhat kpl	15 299	15 267	0	15 208	1			
Osakkeiden lukumäärä (pl. omat osakkeet), laimennettu, tuhat kpl	15 540	15 477	0	15 338	1			
Tehdyt työtunnit kokopäivätoimiksi muunnettuna	690	690	0	667	3	682	661	3

¹ Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligaatit ja debentuurit
² Sijoitusvolyymi käsittää aktiivisesti hallinoidun pääoman (omat rahastot, täyden valtakirjan ja konsultatiivinen varainhoito) ja säilytyksessä olevan muun arvopaperivolyymien
³ Osakkeenomistajille kuuluva katsauskauden tulos / Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta keskimäärin
⁴ Kulut / Tuotot
⁵ Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista / Antolainaus yleisölle kauden alussa

⁶ Epävarmat saatavat, brutto / Antolainaus yleisölle ennen arvonalentumistappiovarauksia
⁷ Saamiskohtaiset arvonalentumistappiovaraukset / Epävarmat saatavat, brutto
⁸ Antolainaus yleisölle / Ottolainaus mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligaatit ja debentuurit sekä liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat
⁹ Oma pääoma / Taseen loppusumma
¹⁰ (Ydinpääoma / Vakavaraisuusvaatimus) x 8 %
¹¹ Osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta / Osakkeiden lukumäärä keskimäärin
¹² Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta / Osakkeiden lukumäärä vähennettynä omilla osakkeilla tilinpäätöspäivänä

Kommentteja

MAKROTILANNE JA VIRANOMAISVAATIMUKSET

Euroopan keskuspankit jatkavat ekspansiivista rahapolitiikkaansa velkapapereiden ostoineen ja alhaisine korkoineen siinä toivossa, että se luo talouskasvua ja inflaatiota. Vuoden aikana Ruotsin keskuspankki laski ohjauskorkoaan 0,15 prosenttiyksikköä -0,50 prosenttiin ja Euroopan keskuspankki puolestaan laski ohjauskorkoaan 0,05 prosenttiyksikköä 0,00 prosenttiin ja talletuskorkoaan 0,10 prosenttiyksikköä -0,40 prosenttiin. Alhaiset korot rasittavat pankkien korkokatetta ja lisäävät varallisuushintakuplien riskiä kansantaloudessa.

VIITEKORKOJEN NELJÄNNESVUOSIKESKIARVO, PROSENTTIA

	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	3. nelj. 2015
Euribor 3 kk	-0,30	-0,26	-0,03
Euribor 12 kk	-0,05	-0,02	0,16
Stibor 3 kk	-0,54	-0,46	-0,27

Kolmannella neljänneksellä osakekurssit kääntyivät nousuun siten, että Helsingin pörssin (OMXHPI) arvo oli muuttumaton ja Tukholman pörssin (OMXSPI) arvo oli 30. syyskuuta noin 3 prosenttia korkeampi vuodenvaihteeseen verrattuna.

Ruotsin kruunun arvo euroon nähden oli vuoden ensimmäisenä yhdeksänä kuukautena keskimäärin samalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Vuodenvaihteen tilanteeseen verrattuna kruunun arvo oli syyskuun lopussa 4,5 prosenttia alhaisempi. Pankin Ruotsin toimintojen tuloksen muuntamisessa euroiksi on käytetty kauden keskimääräistä, kun taas tase on muunnettu tasepäivän kurssiin.

TÄRKEITÄ TAPAHTUMIA

Ålandsbanken lanseeraa aivan uudentyypisen biologisesti hajoavan Itämerikortti-maksukortin, joka näyttää käyttäjille, kuinka paljon hiilidioksidipäästöjä heidän ostoksensa keskimäärin aiheuttavat. Itämerikortin käyttäjät saavat arvion kulutuksensa ympäristövaikutuksista Internetkonttoriin tai Mobiilipankkiin. Kun laskun maksamisen aika koittaa, asiakas saa samalla mahdollisuuden tehdä lahjoituksen eri ympäristöhankkeisiin. Havainnollistamalla, miten kuluttajana vaikutamme ympäristöön, Ålandsbanken toivoo helpottavansa tietoisten valintojen tekemistä arjessa. Ympäristövaikutuksen esittäminen perustuu ainutlaatuisuuteen, Ålandsbankenin kehittämään Åland Indexiin. Ålandsbanken aloitti käytössä olevien korttiansa vaihteittain tapahtuvan vaihtamisen uusiin Itämeri-kortteihin kolmannella neljänneksellä Suomessa ja Ahvenanmaalla. Pian kortit ovat saatavilla myös Ruotsissa.

Ålandsbanken Rahastoyhtiö luovutti Sijoitusrahaston Ålandsbanken LCR Korke United Bankersin rahastoyhtiölle. Luovutus oli seurausta siitä, että United Bankers osti Optium Oy:n, joka oli yhteistyökumppanina LCR rahaston osuuksien välityksessä paikallisuuspankeille, jotka ovat rahaston pääasialliset sijoittajat. Rahaston yhteenlaskettu pääoma oli luovutusajankohtana syyskuussa 57 miljoonaa euroa.

Ruotsalainen fintech-yhtiö Dreams lanseerasi huhtikuussa yhteistyössä Ålandsbankenin kanssa sovelluksen, joka korostaa järkevää raha-asioiden hoitoa ja unelmien toteuttamista

säästämisen avulla. Syyskuun lopussa Ålandsbankenilla oli noin 4 000 asiakasta, joilla oli Dreams-tili.

Yhtiökokouksessa 14. huhtikuuta 2016 Åsa Ceder valittiin uudeksi hallituksen jäseneksi. Hallituksen jäsenet Nils Lampi, Christoffer Taxell, Anders Å. Karlsson, Göran Persson, Ulrika Valassi, Anders Wiklöf ja Dan-Erik Woivalin valittiin uudelleen hallitukseen. Samana päivänä pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa Nils Lampi valittiin hallituksen puheenjohtajaksi ja Christoffer Taxell varapuheenjohtajaksi. Yhtiökokous päätti, että tilivuodelta 2015 jaetaan osinkoa 0,60 euroa osaketta kohden.

Liikkeessä olevien B-osakkeiden lukumäärä kasvoi 91 305 osakkeella. Helmikuussa Ålandsbanken laski liikkeeseen 33 582 B-osaketta pankin henkilöstön vuoden 2015 osakesäästö-ohjelmaan liittyvien pankin velvoitteiden täyttämiseksi. Maaliskuussa Ålandsbanken luovutti omistukseensa olleet 5 394 B-osaketta ja laski liikkeeseen 20 291 uutta B-osaketta kannustinohjelmien toteuttamista varten. Pankin henkilöstön vuoden 2016 osakesäästöohjelman puitteissa Ålandsbanken laski syyskuussa liikkeeseen 32 038 B-osaketta.

Ålandsbankenin Itämeriprojektin puitteissa yhdeksän hyvää ideaa luonnon hyväksi saivat jakaa 113 000 euroa.

Crosskey ja ruotsalainen Sparbankernas Kort AB solmivat pitkäaikaisen liiketoimintasuhteen, jossa Crosskey yhdessä Compass Cardin kanssa toimittaa kokonaisratkaisun Sparbankernas Kort AB:n korttiliiketoiminnalle.

S-Pankki, joka on yksi Suomen suurimmista korttien liikkeeseenlaskijoista, alkoi käyttää Crosskeyn korttijärjestelmää maaliskuussa lähtien.

Crosskeyn vuosina 2013–2015 toteuttama tietojenyhdistämisprojekti, joka yhdisti S-Pankin, LähiTapiola Pankin ja FIM:in palvelut, voitti "Vuoden paras IT-projekti" -tunnustuksen Management Eventsin Executive IT-tapahtumassa Helsingissä.

Sijoitusrahasto Ålandsbanken Euro Bond palkittiin luokkansa parhaana pohjoismaisena rahastona kolmantena vuotena peräkkäin Lipperin vertailussa. Rahasto voitti palkinnon kaikilla mitatuilla ajanjaksoilla, 3, 5 ja 10 vuotta.

Ålandsbanken Rahastoyhtiö toi markkinoille uuden erikoissijoitusrahaston, Tonttirahaston, joka on ensimmäinen laatuaan Suomessa. Rahasto sijoittaa vuokralle tarjottaviin asuintalontontteihin, jotka vuokrataan rakennusyrityksille ja asunto-osakeyhtiöille. Rahaston sijoitukset kohdistetaan Suomen kasvualueille, joissa on hyvin toimivat kiinteistömarkkinat.

TULOS KOLMANNELTA VUOSINELJÄNNEKSELTÄ 2016

Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos oli 5,0 miljoonaa euroa (5,1), mikä oli 0,1 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia alhaisempi kuin edellisen vuoden vastaavalta neljännekseltä. Liiketulos aleni 0,2 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 6,2 miljoonaan euroon (6,4).

Oman pääoman tuotto oli 9,2 prosenttia (9,9).

Tuotot alenivat 0,9 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 28,5 miljoonaan euroon (29,4), korkokatteen ja nettomääräisten palkkiotuottojen hienoisesta noususta huolimatta.

Korkokate kasvoi hieman 13,7 miljoonaan euroon (13,6).

Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat hieman 10,6 miljoonaan euroon (10,5). Rahasto- ja varainhoitopalkkiot kasvoivat, kun taas välityspalkkiot ja Compass Cardin korttituotot olivat alhaisemmalla tasolla.

Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto aleni 1,0 miljoonaa euroa eli 6,4 prosenttia 0,5 miljoonaan euroon (1,5), pääasiassa likviditeettisalkun alhaisemman realisointituloksen vuoksi.

IT-tuotot alenivat 0,1 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 3,6 miljoonaan euroon (3,7).

Kulut alenivat 0,1 miljoonaa euroa eli 1 prosentin 21,5 miljoonaan euroon (21,6).

Arvon alentumistappiot luotoista olivat 0,9 miljoonaa euroa vastaten 0,10 prosentin luottotappiotasoa verrattuna 1,4 miljoonaan euroon ja 0,16 prosenttiin edellisestä vuonna.

TULOS KAUDELTAMMINKUU–SYYSKUU 2016

Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos oli 14,8 miljoonaa euroa (19,0), mikä oli 4,2 miljoonaa euroa eli 22 prosenttia alhaisempi kuin edellisestä vuonna. Liiketulos aleni 4,8 miljoonaa euroa eli 21 prosenttia 18,8 miljoonaan euroon (23,6). Pääsyyinä alhaisempaan liiketulokseen olivat:

- alhaisemmat välityspalkkiotuotot (1,9 miljoonaa euroa)
- alhaisempi käyvän arvon rahoituserien nettotuotto (1,6 miljoonaa euroa)
- korkeammat arvonalentumistappiot luotoista (1,1 miljoonaa euroa)
- Compass Cardin korttiliiketoiminnan alhaisempi tulos (0,7 miljoonaa euroa)
- vuonna 2012 myytyyn ruotsalaiseen tytäryhtiöön liittyvä lopullisesti vahvistettu kauppahinnan alennus (0,5 miljoonaa euroa)

Oman pääoman tuotto oli 9,2 prosenttia (12,7).

Tuotot alenivat 3,2 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 89,2 miljoonaan euroon (92,4), korkeammasta korkokatteesta huolimatta.

Korkokate kasvoi 1,9 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia 41,1 miljoonaan euroon (39,2). Luottosalkun uudelleenhinnoittelu, alhaisempien varainhankintakulujen sekä volyymien kasvun myötä negatiivisten keskuspankkikorkojen vaikutusta voitiin osittain ehkäistä.

Nettomääräiset palkkiotuotot alenivat 2,6 miljoonaa euroa eli 7 prosenttia 32,7 miljoonaan euroon (35,3), lähinnä alhaisempien välityspalkkiotuottojen ja Compass Cardin alhaisempien korttituottojen seurauksena. Compass Cardin alhaisemmat korttituotot johtuvat osittain uusien EU-määräysten mukaisista alhaisemmista interchange-palkkioista, mutta ennen kaikkea siitä, että yhteistyö S-Pankin kanssa päättyi aikaisemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto aleni 1,6 miljoonaa euroa eli 30 prosenttia 3,9 miljoonaan euroon (5,5), pääasiassa valuuttatoiminnan alhaisemman tuloksen ja likviditeettisalkun alhaisemman realisointituloksen vuoksi.

IT-tuotot alenivat 1,8 miljoonaa euroa eli 14 prosenttia 10,4 miljoonaan euroon (12,2) alhaisempien projektituottojen johdosta.

Kulut kasvoivat 0,5 miljoonaa euroa eli 1 prosentin 67,4 miljoonaan euroon (66,9). Kuluihin sisältyi vuonna 2012 myytyyn ruotsalaiseen tytäryhtiöön liittyvä lopullisesti vahvistettu kauppahinnan alennus 0,5 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 1,3 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Kuluihin vaikuttivat positiivisesti alhaisemmat poistot sekä suurempi valmistus omaan käyttöön. Valmistus omaan käyttöön koskee suurelta osin aktivoituja kehityskustannuksia pankin uudesta arvopaperialustasta, jonka Crosskey kehittää.

Arvon alentumistappiot luotoista olivat 3,0 miljoonaa euroa vastaten 0,11 prosentin luottotappiotasoa verrattuna 1,9 miljoonaan euroon ja 0,08 prosenttiin edellisestä vuonna. Arvon alentumistappioista valtaosa koski kahden Helsingin Erityisrahoitusyksikön yritysasiakkaan sitoumuksiin liittyviä lisävarauksia.

Verokulut olivat 4,0 miljoonaa euroa (4,6), vastaten 21,3 prosentin (19,5) todellista verokantaa.

STRATEGISET LIIKETOIMINTA-ALUEET

Konsernin liiketuloksen alentuminen 4,8 miljoonaa euroa 18,8 miljoonaan euroon vuonna 2016 jakautui seuraavasti:

- Private Banking -2,5 (alhaisemmat välityspalkkiotuotot, korkeammat kulut)
- Premium Banking -0,7 (arvon alentumistappiot)
- Varainhoito +0,1 (alhaisemmat kulut)
- IT -0,4 (alhaisemmat tuotot)
- Konsernitoiminnot & eliminoinnit -1,3 (Compass Card, Treasury, kauppahinnan alennus)

LIIKETOIMINTAVOLYYMIT

Sijoitusvolyymi aleni 442 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia vuodenvaihteesta ollen kauden lopussa 6 634 miljoonaa euroa (7 076 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2015). Aktiivisesti hallinnoidun pääoman nettovirta on tänä vuonna tähän mennessä ollut 73 miljoonaa euroa. Rahaston luovutuksen ja markkina-arvojen kehityksen johdosta aktiivisesti hallinnoitu pääoma aleni kuitenkin 121 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia ollen 3 837 miljoonaa euroa (3 958). Täyden valtakirjan varainhoidossa oleva pääoma aleni 197 miljoonaa euroa eli 11 prosenttia 1 673 miljoonaan euroon (1 870). Hallinnoitava pääoma omissa rahastoissa kasvoi 97 miljoonaa euroa eli 8 prosenttia 1 369 miljoonaan euroon (1 272), huolimatta siitä, että Sijoitusrahasto Ålandsbanken LC Korko, hallinnoitavalta pääomaltaan 57 miljoonaa euroa, on myyty. Mielenkiinto Ålandsbankenin kiinteistörahastoja kohtaan oli edelleen erittäin suurta. Nettomerkinnot Asuntorahastoon ja Tonttirahastoon olivat 130 miljoonaa euroa.

Ottolainaus yleisöltä, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksibligaatiot ja vastuudebentuurilainat, kasvoi 222 miljoonaa euroa eli 8 prosenttia vuodenvaihteesta ollen 2 897 miljoonaa euroa (2 675).

Antolainaus yleisölle kasvoi 75 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia 3 692 miljoonaan euroon (3 617).

Kaikkiin volyymilukuihin vaikuttaa negatiivisesti Ruotsin kruunun 4,5 prosentin heikkeneminen sitten vuodenvaihteen.

LUOTTOJEN LAATU

Luottosalkusta runsaat kaksi kolmannesta koostuu antolainauksesta yksityishenkilöille. Asuntolainojen osuus antolainauksesta yksityishenkilöille on 72 prosenttia. Yksityishenkilöiden kohdalla toiseksi suurin luottolaji on arvopaperiluotot, joiden vakuutena on markkinanoteerattu

arvopapereita. Vakuuksien lainoitusarvot ovat konservatiiviset. Historiallisesti tarkasteltuna Ålandsbankenilla ei ole ollut olennaisia luottotappioita tästä luotonannosta. Yrityssalkku on hyvin samankaltainen kuin vähittäissalkku, koska monessa tapauksessa yritysten omistajat ovat myös Private Banking -asiakkaita.

Epävarmat saatavat, brutto, kasvoivat vuodenvaihteesta 1,9 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia 33,3 miljoonaan euroon (31,4). Epävarmojen saatavien osuus antolainauksesta yleisölle kasvoi kauden aikana 0,90 prosenttiin (0,87). Epävarmojen saatavien varausaste, toisin sanoen saamiskohtaiset arvonalentumistappiot suhteessa epävarmoihin saataviin, oli 39 prosenttia verrattuna 34 prosenttiin vuoden 2015 lopussa.

Konsernin arvonalentumistappiovaraukset ovat 14,5 miljoonaa euroa (11,8), josta saamiskohtaisia 12,9 miljoonaa euroa (10,6) ja ryhmäkohtaisia 1,6 miljoonaa euroa (1,2).

LIKVIDITEETTI JA VARAINHANKINTA

Syyskuussa Ålandsbanken laski liikkeeseen 250 miljoonan euron määräisen katetun joukkolainan, jossa juoksu-aika on 7 vuotta.

Ålandsbankenin likviditeettireservi, joka koostuu käteisvaroista ja sijoituksista keskuspankeissa, tilivaroista ja sijoituksista muissa pankeissa, likvideistä korkoa tuottavista arvopapereista sekä pankin omistamista pankin liikkeeseen laskemista, pantiksi asettamattomista katetuista joukkolainoista, oli 903 miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2016 (805 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2015) vastaten 18 prosenttia varojen yhteismäärästä (18) ja 24 prosenttia antolainauksesta yleisölle (22).

Liikkeessä olevien joukkolainojen keskimääräinen jäljellä oleva juoksu-aika oli 30. syyskuuta noin 3,6 vuotta (3,3).

Ensimmäisellä neljänneksellä erääntyi noin 80 miljoonan euron kattamaton joukkolaina, joka on ainoa kuluva vuoden aikana erääntyvä ulkoinen pitkäaikainen laina. Vuonna 2017 erääntyy noin 105 miljoonan euron katettu joukkolaina kesäkuussa ja noin 89 miljoonan euron kattamaton joukkolaina marraskuussa.

Ålandsbankenin core funding ratio, määriteltynä antolainaus yleisölle suhteessa ottolainaukseen yleisöltä (mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligatit ja vastuudebentuurilainat sekä liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat) oli kauden lopussa 90 prosenttia (100).

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli 119 prosenttia (91).

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR) oli 110 prosenttia (108).

LUOTTOLUOKITUS

Ålandsbankenilla on luottoluokituslaitos Standard & Poor'silta luottoluokitus BBB/A-3 negatiivisin näkymin pitkäaikaiselle ja lyhytaikaiselle varainhankinnalle. Ålandsbankenin katettujen joukkolainojen luottoluokitus on AAA vakain näkymin.

PÄÄOMA JA VAKAVARAISUUS

Oma pääoma muuttui 12,0 miljoonan euron kauden laajan tuloksen määrän, 1,2 miljoonan euron osakesäästöohjelman, kannustinohjelmien puitteissa toteutettujen 0,4 miljoonan euron omien osakkeiden luovutuksen ja uusien osakkeiden liikkeeseenlaskun sekä 9,2 miljoonan euron osingonjaon myötä ollen 217,3 miljoonaa euroa 30. syyskuuta 2016 (212,9 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2015).

Muihin laajan tuloksen eriin sisältyi IAS 19:n mukainen etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostus -3,4 miljoonalla eurolla verojen jälkeen.

Ålandsbankenin Suomen yrityssalkku esitetään 30. kesäkuuta 2016 lukien IRB-menetelmän mukaan. Siirtymäajankohtana tämä luottoriski oli 472 miljoonaa euroa. Standardimenetelmään verrattuna tämä merkitsee riskin määrän alentumista 14 miljoonaa euroa samalla, kun odotetut tappiot kirjanpitoon merkittyjen lisäksi kasvoivat 5,8 miljoonaa euroa. Riskiparametrit PD (Probability of Default) ja LGD (Loss Given Default), joita käytetään odotetun tappion ja riskin määrän laskemiseen, sisältävät suhdanneoikaisukorotukset sekä varmuusmarginaalit, jotka korjaavat rajallisen datapohjan. Finanssivalvonta on vahvistanut nämä korotukset. Siirtyminen standardimenetelmästä IRB-menetelmään alensi Ålandsbankenin ydinpääoman osuutta 0,3 prosenttiyksiköllä.

Yksinkertaistetun mallin mukaan tilinpäätösajankohtana käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen arvosta 0,1 prosenttia on vähentänyt omia varoja. Tämä alensi Ålandsbankenin ydinpääomaa 1,3 miljoonaa euroa.

Ydinpääoma aleni 4,1 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia vuodenvaihteesta 185,4 miljoonaan euroon (189,5), pääasiallisesti johtuen siirtymisestä IRB-menetelmään Suomen yrityssalkun osalta ja siihen kuuluvine vähennyksineen odotetuista tappioista kirjanpitoon merkittyjen lisäksi sekä käypään arvoon arvostettujen varojen arvoon tehdystä lisäoikaisusta. Ennen vähennyksiä ydinpääoma kasvoi 7,9 miljoonaa euroa.

Riskin määrä aleni 43 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia vuodenvaihteesta 1 538 miljoonaan euroon (1 581). Luottoriskin määrä aleni 59 miljoonaa euroa, josta 14 miljoonaa euroa liittyi hetkellisesti siirtymiseen IRB-menetelmään Suomen yrityssalkun osalta. Operatiivisen riskin määrä, joka lasketaan perustuen kolmen viime tilivuoden tuottoihin, kasvoi 16 miljoonaa euroa.

Ydinpääoman osuus kasvoi 12,1 prosenttiin (12,0). Koska Ålandsbankenilla ei ole hybridipääomaa, ydinpääoman osuus on sama kuin ensisijaisen pääoman osuus.

Vähimmäispääomavaatimuksen lisäksi otetaan käyttöön erilaisia lisäpääomavaatimuksia, joita pääasiallisesti kansalliset valvontaviranomaiset asettavat. Luottolaitoksilla on oltava ydinpääomaa kiinteän lisäpääomavaatimuksen kattamiseksi 2,5 prosenttia vuoden 2015 alusta lukien, mikä koskee kaikkia EU-maita. Muuttuva lisäpääomavaatimus voi vaihdella välillä 0-2,5 prosenttia. Päätöksen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen suuruudesta Suomessa tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalyysin perusteella. Tähän mennessä luottolaitosten Suomen vastuulle ei ole asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Ruotsissa puolestaan Finansinspektionen on asettanut muuttuvaksi lisäpääomavaatimukseksi 1,5 prosenttia kesäkuusta 2016 alkaen. Finanssivalvonta on määrittänyt Suomen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävät luottolaitokset ja asettanut niille yksilölliset lisäpääomavaatimukset. Vaatimukset tulevat voimaan vuoden 2016 alusta lukien. Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus ei koske Ålandsbankenia.

Kolmannella vuosineljänneksellä Ålandsbanken laski liikkeeseen vastuudebentuurilainan (toissijainen pääoma), jossa on alaskirjauslauseke. Vastuudebentuurilaina laskettiin liikkeeseen kiinteällä 3,75 prosentin korolla ja sen laina-aika on 20 vuotta. Lainaan sisältyy mahdollisuus ennenaikaiseen lunastukseen

viiden vuoden kuluttua. Mikäli Ålandsbankenin ydinpääoman osuus laskee alle 7 prosentin, lainan pääomasta alaskirjataan 50 prosenttia. Liikkeeseenlasku oli määrältään 6,1 miljoonaa euroa.

Kokonaispääoman osuus oli 13,3 prosenttia (12,9).

Yksi Ålandsbankenin kolmesta pitkän aikavälin taloudellisesta tavoitteesta on, että vakavaraisuuden, ensikädessä määriteltynä Basel-säännösten ydinpääoman osuutena, on selvästi ylitettävä kaikki sääntelyn asettamat vaatimukset. Tämä tavoite on voimassa muuttumattomana. Ottaen huomioon uusien kirjanpitosääntöjen vaikutuksiin liittyvä epävarmuus sekä uudet vakavaraisuusvaatimukset Ålandsbanken ei edelleenkään tulkitse, mitä tämä tavoite voi pitkällä aikavälillä merkitä tarkan prosenttiluvun muodossa. Nykyisellä 12,1 prosentin ydinpääoman osuudellaan Ålandsbanken ylittää selvästi kaikki sääntelyn asettamat vaatimukset ja säilyttää siten luokituksen aiemman yhden tason korotuksen Standard Poor'sin luokitusasteikolla.

OLENNAISIA TAPAHTUMIA KAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Kauden päättymisen jälkeen ei ole sattunut olennaisia tapahtumia.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Ålandsbankenin tulokseen vaikuttavat toimintaympäristön muutokset, joihin yhtiö ei voi itse vaikuttaa. Konsernin tuloskehitykseen vaikuttavat muun muassa makrotaloudelliset muutokset, yleisen korkotilanteen, pörssi- ja valuuttakurssien muutokset, samoin kuin viranomaispäätöksistä ja -määräyksistä johtuvat lisääntyneet kulut sekä kilpailutilanne.

Konserni pyrkii harjoittamaan toimintaansa kohtuullisin ja harkituin riskein. Konserniin kohdistuu luottoriski, likviditeettiriski, markkinariski, operatiivinen riski ja toimintariski.

Pankki ei harjoita kaupankäyntiä omaan lukuunsa.

Ålandsbankenilla ei ole suoria vastuuta ns. GIIPS-maissa (Kreikka, Italia, Irlanti, Portugali ja Espanja), Kyproksella, Venäjällä tai Ukrainassa.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Ålandsbanken muutti 21. heinäkuuta 2016 julkaistulla pörssitiedotteella tulevaisuudennäkymiään. Muutetut tulevaisuudennäkymät ovat:

Ålandsbanken odottaa liiketuloksen vuodelta 2016 olevan samaa tasoa tai alhaisempi kuin vuodelta 2015.

Ålandsbanken on riippuvainen etenkin korko- ja osakemarkkinoiden kehityksestä. Useiden merkittävien markkinoiden talouskehityksen suhteen on olemassa selkeää huolta, minkä lisäksi etenkin Lähi-idän kehityksestä johtuu geopoliittista levottomuutta. Tämän johdosta nykyiseen tulevaisuudenennusteeseen liittyy huomattavaa epävarmuutta.

TALOUDELLISET TIEDOTTEET

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2016 julkistetaan 14. helmikuuta 2017.

Maarianhamina 25. lokakuuta 2016
HALLITUS

Taloudellinen informaatio, sisällysluettelo

Lyhennetty laaja tuloslaskelma	8
Yhteenvedo muista laajan tuloksen eristä.....	9
Tuloskehitys neljännesvuosittain	10
Lyhennetty tase.....	11
Lyhennetty laskelma oman pääoman muutoksista.....	12
Lyhennetty rahavirtalaskelma	13

LIITETIEDOT

1. Tietoja yrityksestä	14
2. Osavuositarkastuksen laadintaperusteet ja olennaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	14
3. Segmenttiraportointi	16
4. Muutokset konsernirakenteessa.....	18
5. Korkokate	18
6. Palkkiotuotot, netto.....	18
7. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	19
8. Muut kulut.....	19
9. Arvonlennumistappiot luotoista ja muista saamisista	20
10. Antolainaus yleisölle ja julkisyhteisöille käyttötarkoituksittain	20
11. Epävarmat saatavat ja arvonalennumistappiot.....	21
12. Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien joukkolainat ja sijoitustodistukset.....	22
13. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	22
14. Johdannaissopimukset	23
15. Rahoitusinstrumentit käypään arvoon	24
16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	25
17. Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen	26
18. Asetetut vakuudet.....	27
19. Vakavaraisuus.....	27

Lyhennetty laaja tuloslaskelma

Konserni	Liite- tieto	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa									
Korkokate	5	13,7	13,5	1	13,6	0	41,1	39,2	5
Palkkiotuotot, netto	6	10,6	10,8	-2	10,5	0	32,7	35,3	-7
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	7	0,5	1,9	-71	1,5	-64	3,9	5,5	-30
IT-tuotot		3,6	3,7	-3	3,7	-3	10,4	12,2	-14
Liiketoiminnan muut tuotot		0,2	0,2	3	0,1	90	1,1	0,3	
Tuotot yhteensä		28,5	30,1	-5	29,4	-3	89,2	92,4	-3
Henkilöstökulut		-13,3	-14,7	-10	-13,2	1	-42,2	-40,9	3
Muut kulut	8	-6,7	-7,7	-12	-6,7	0	-20,8	-20,6	1
Poistot		-1,5	-1,5	-2	-1,7	-14	-4,5	-5,3	-16
Kulut yhteensä		-21,5	-23,8	-10	-21,6	-1	-67,4	-66,9	1
Tulos ennen arvonalentumistappioita		7,1	6,3	13	7,8	-9	21,8	25,6	-15
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	9	-0,9	-1,7	-48	-1,4	-37	-3,0	-1,9	58
Liiketulos		6,2	4,6	35	6,4	-3	18,8	23,6	-21
Tuloverot		-1,2	-1,1	11	-1,3	-6	-4,0	-4,6	-13
Tilikauden tulos		5,0	3,5	43	5,1	-2	14,8	19,0	-22
Tuloksen jakautuminen:									
Määräysvallattomat omistajat		0,0	0,0	24	0,0	-62	0,0	0	-36
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat		5,0	3,5	43	5,1	-2	14,8	19,0	-22
Osakekohtainen tulos, euroa		0,33	0,23	43	0,33	-3	0,92	1,25	-26

Yhteenvedo muista laajan tuloksen eristä

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa								
Tilikauden tulos	5,0	3,5	43	5,1	-2	14,8	19,0	-22
Rahavirran suojaus								
Kauden aikana syntyneet voitot / tappiot	5,1	5,3	-4	-1,1		11,1	-5,8	
Siirretty tuloslaskelmaan	-5,0	-5,2	-5	1,1		-11,0	5,7	
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Kauden aikana syntyneet voitot / tappiot	0,3	0,9	-62	3,3	-90	3,4	1,0	
Siirretty tuloslaskelmaan	-0,1	-1,1	-93	-0,9	-92	-2,0	-2,5	-21
Muuntoerot								
Kauden aikana syntyneet voitot / tappiot	0,0	-0,1		-0,1		0,0	0,0	
<i>josta ulkomaantoiminnan nettoinvestoinnin suojaus</i>	0,9	0,3		0,5	78	1,5	0,0	
Siirretty tuloslaskelmaan	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0
Vero eristä, jotka on siirretty tai voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi								
<i>josta rahavirran suojauksia</i>	-0,4	-0,1		-0,7	-42	-0,8	0,3	
<i>josta myytävissä olevia rahoitusvaroja</i>	0,0	0,0	69	0,0	10	0,0	0,0	
<i>josta ulkomaantoiminnan nettoinvestoinnin suojaus</i>	-0,1	0,0		-0,5	-89	-0,3	0,3	
Erät, jotka on siirretty tai jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	0,0	-0,3		1,7	-99	0,7	-1,2	
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostukset								
	-0,6	-1,4	-60	0,6		-4,3	2,0	
Vero eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi								
	0,1	0,3	-60	-0,1		0,9	-0,4	
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	-0,5	-1,1	-60	0,5		-3,4	1,6	
Muut laajan tulokset erät	-0,5	-1,4	-69	2,2		-2,8	0,4	
Tilikauden laaja tulos	4,5	2,1		7,2	-38	12,0	19,4	-38
Laajan tuloksen jakautuminen:								
Määräysvallattomat omistajat	0,0	0,0	24	0,0	-62	0,0	0,0	-36
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	4,5	2,1		7,2	-38	12,0	19,4	-38

Tuloskehitys neljännesvuosittain

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	1. nelj. 2016	4. nelj. 2015	3. nelj. 2015
miljoonaa euroa					
Korkokate	13,7	13,5	13,9	14,8	13,6
Palkkiotuotot, netto	10,6	10,8	11,3	11,2	10,5
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	0,5	1,9	1,5	2,5	1,5
IT-tuotot	3,6	3,7	3,2	3,9	3,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,2	0,6	0,1	0,1
Tuotot yhteensä	28,5	30,1	30,6	32,4	29,4
Henkilöstökulut	-13,3	-14,7	-14,2	-15,1	-13,2
Muut kulut	-6,7	-7,7	-6,4	-8,0	-6,7
Poistot	-1,5	-1,5	-1,5	-1,6	-1,7
Kulut yhteensä	-21,5	-23,8	-22,2	-24,7	-21,6
Tulos ennen arvonalentumistappioita	7,1	6,3	8,4	7,8	7,8
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-0,9	-1,7	-0,4	-1,1	-1,4
Liiketulos	6,2	4,6	8,0	6,6	6,4
Tuloverot	-1,2	-1,1	-1,7	-1,3	-1,3
Tilikauden tulos	5,0	3,5	6,3	5,3	5,1
Tuloksen jakautuminen:					
Määräysvallattomat omistajat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	5,0	3,5	6,3	5,3	5,1

Lyhennetty tase

Konserni	Liite- tieto	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa						
Varat						
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta		524	199		65	
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		493	633	-22	680	-28
Saamiset luottolaitoksilta		83	45	84	62	33
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10, 11	3 692	3 617	2	3 531	5
Osakkeet ja osuudet		1	1	25	1	-20
Osuudet omistusyhteisyyksissä		0	1	-91	1	-91
Johdannaissopimukset	14	26	19	35	18	41
Aineettomat hyödykkeet		14	10	42	9	58
Aineelliset hyödykkeet		23	24	-2	25	-5
Sijoituskiinteistöt		0	0	-2	0	-3
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1	1	26	0	
Laskennalliset verosaamiset		5	4	8	5	0
Muut varat		25	24	6	77	-67
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		22	24	-9	25	-11
Varat yhteensä		4 909	4 602	7	4 499	9
Velat						
Velat luottolaitoksille		225	322	-30	377	-40
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	12	2 808	2 517	12	2 438	15
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	12, 13	1 492	1 412	6	1 316	13
Johdannaissopimukset	14	28	19	50	24	21
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0	1	-92	0	-51
Laskennalliset verovelat		21	17	20	17	20
Muut velat		49	33	48	48	2
Pakolliset varaukset		0	0	-100	0	-100
Siirtovelat ja saadut ennakot		28	26	11	28	1
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	12	39	43	-8	43	-8
Velat yhteensä		4 692	4 389	7	4 292	9
Oma pääoma ja määräsvallattomien omistajien osuus						
Osakepääoma		42	42	0	42	0
Ylikurssirahasto		33	33		33	
Vararahasto		25	25		25	
Käyvän arvon rahasto		2	1	57	1	73
Omat osakkeet		0	0	-100	0	-100
Vapaan oman pääoman rahasto		26	25	4	25	4
Edellisten tilikausien tulos		90	87	3	82	9
Osakkeenomistajien osuus pääomasta		217	213	2	208	5
Määräsvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		0	0	14	0	0
Oma pääoma yhteensä		217	213	2	208	5
Velat ja Oma pääoma yhteensä		4 909	4 602	7	4 499	9

Lyhennetty laskelma oman pääoman muutoksista

Konserni													
miljoonaa euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Vara- rahasto	Suojaus- varaus	Käyvän arvon rahasto	Muunto- ero	Omat osakkeet	Vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien tulos	Osakkeen- omistajien osuus omasta pääomasta	Määräys- vallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	Yhteensä	
Oma pääoma 31.12.2014	29,1	32,7	25,1	-0,5	2,7	0,0	-0,2	24,6	80,6	194,2	1,7	195,9	
Kauden tulos									19,0	19,0	0,0	19,0	
Muut laajan tuloksen erät				-0,1	-1,2	0,1			1,6	0,4		0,4	
Omien osakkeiden luovutus							0,2			0,2		0,2	
Osingonjako									-5,8	-5,8	-1,3	-7,1	
Osakesäästöohjelma	0,1							0,4	0,2	0,6		0,6	
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta ¹	12,3								-13,2	-0,9	-0,4	-1,3	
Oma pääoma 30.9.2015	41,5	32,7	25,1	-0,5	1,5	0,1	-0,1	25,0	82,4	207,7	0,0	207,7	
Kauden tulos									5,3	5,3	0,0	5,3	
Muut laajan tuloksen erät				0,2	-0,4	0,3			-0,3	-0,2		-0,2	
Osakesäästöohjelma									0,1	0,1		0,1	
Oma pääoma 31.12.2015	41,5	32,7	25,1	-0,4	1,1	0,4	-0,1	25,0	87,4	212,9	0,0	212,9	
Kauden tulos									14,8	14,8		14,8	
Muut laajan tuloksen erät				0,1	1,1	-0,6			-3,4	-2,8		-2,8	
Osingonjako									-9,2	-9,2		-9,2	
Kannustinohjelmät	0,0						0,1	0,3	0,0	0,4		0,4	
Osakesäästöohjelma	0,1							0,7	0,3	1,2	0,0	1,2	
Oma pääoma 30.9.2016	41,7	32,7	25,1	-0,3	2,3	-0,1	0,0	26,0	89,9	217,3	0,0	217,3	

¹ Liittyy Ålandsbanken Asset Management Ab:n ja Ålandsbanken Abp:n sulautumiseen.

Lyhennetty rahavirtalaskelma

Konserni	1.1.-30.9.2016		1.1.-31.12.2015		1.1.-30.9.2015	
miljoonaa euroa						
Liiketoiminnan rahavirta						
Liiketulos	18,5		30,3		23,6	
Oikaisut liikevoittoon sisältyvistä, rahavirtaan vaikuttamattomista eristä	13,5		17,6		12,1	
Tulos investointitoiminnasta	0,5		-0,1		0,0	
Maksetut tuloverot	-2,0		-1,5		-1,5	
Liiketoiminnan varojen ja velkojen muutos	179,9	210,3	-163,3	-116,9	-190,6	-156,4
Investointitoiminnan rahavirta		-9,8		-4,2		-2,9
Rahoitustoiminnan rahavirta		154,3		141,5		57,6
Rahavarojen kurssiero		-2,6		0,9		-0,1
Rahavarojen muutos		352,2		21,2		-101,8
Rahavarat kauden alussa		232,9		211,8		211,8
Rahavarat kauden lopussa		585,2		232,9		109,9
Rahavarojen muutos		352,2		21,2		-101,8

Liitetiedot konsernin osavuositarkastukseen

1. Tietoja yrityksestä

Ålandsbanken Abp on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka pääkonttori sijaitsee Maarianhaminassa. Ålandsbanken Abp on liikepankki, jolla on kaikkiaan 13 konttoria. Tytäryhtiönä Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n kautta konserni on myös modernien pankkijärjestelmien toimittaja. Crosskey toimittaa pankkijärjestelmiä pienehköille ja keskiuurille pankeille.

Emoyhtiön pääkonttorin virallinen osoite on:
Ålandsbanken Abp
Nygatan 2
22100 MARIEHAMN

Ålandsbanken Abp:n osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Hallitus on 24. lokakuuta 2016 hyväksynyt osavuositarkastuksen tilikaudelta 1.1. - 30.9.2016.

2. Osavuositarkastuksen laadintaperusteet ja olennaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

OSAVUOSITARKASTUKSEN LAADINTAPERUSTEET

Osavuositarkastus kaudelta 1.1. - 30.9.2016 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) sekä International Accounting Standard 34 (IAS 34) -standardin Osavuositarkastukset mukaisesti sellaisina, kuin ne on hyväksytty EU:ssa.

Osavuositarkastus ei sisällä kaikkia tietoja ja liitetietoja, jotka vaaditaan vuositilinpäätöksen yhteydessä, ja katsaus tulee lukea yhdessä konsernin vuositilinpäätöksen per 31.12.2015 kanssa.

Taulukot esittävät oikein pyöristetyt luvut kaikilla yksittäisillä riveillä. Se merkitsee kuitenkin sitä, että pyöristetyistä arvoista ei voida tehdä yhteenlaskua.

Kertaluonteisiksi eriksi määritellään toimintojen ja strategisten osakeomistusten myynnistä syntyneet tulosvaikutukset sekä uudelleenjärjestelykulut suurehkojen organisaatiomuutosten ja toimintojen lakkauttamisen yhteydessä.

OLENNAISET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Osavuositarkastuksen laadinnassa käytetyt olennaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat samat kuin ne, joita käytettiin vuositilinpäätöksen per 31.12.2015 laadinnassa.

TULEVIA MUUTOKSIA

International Accounting Standards Board (IASB) julkisti 24.7.2014 standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, joka korvaa standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostus. IFRS 9 Rahoitusinstrumentit sisältää uusia lähtökohtia rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen, ennakoivan arvonalentumistappioiden kirjaamismallin (expected loss) ja suojauslaskennan edellytysten yksinkertaistamisen. IAS 39:ssä olevat rahoitusinstrumenttien arvostusryhmät korvataan kolmella arvostusryhmällä, jolloin arvostus tapahtuu joko jaksotettuun hankintamenoona, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Jaottelu näihin kolmeen arvostusryhmään tehdään näille eri instrumenttityyppeille sovellettavan liiketoimintamallin tai

vastaavasti rahoitusinstrumentin tuottamien rahavirtojen ominaisuuksien perusteella.

Mahdollisuus soveltaa IAS 39:ssä mainittua ns. "käyvän arvon optiota" säilytetään velkainstrumenttien osalta niissä tapauksissa, kun se poistaa kirjanpidollisen epä johdonmukaisuuden tai vähentää sitä merkittävästi. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien kohdalla lähtökohtana on, että arvostuksen on tapahduttava käypään arvoon tulosvaikutteisesti valintamahdollisuudella, että muiden kuin kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien instrumenttien arvomuutos esitetään sen sijaan muissa laajan tuloksen erissä. Mitä tulee rahoitusvelkoja koskeviin osiin, niin valtaosa vastaa IAS 39:n aikaisempia määräyksiä, lukuun ottamatta määräyksiä, jotka koskevat ns. käyvän arvon option mukaan vapaaehtoisesti käypään arvoon arvostettavia rahoitusvelkoja. Näiden velkojen osalta arvomuutos on jaettava omaan luottokelpoisuuteen liittyviin muutoksiin tai vastaavasti viitekoron muutoksiin liittyviin muutoksiin.

Uusi arvonalentumistappioiden kirjaamismalli tulee vaatimaan yhden vuoden odotetun tappion kirjaamista jo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja olennaisesti nousseen luottoriskin yhteydessä siten, että alaskirjauksen määrän on vastattava niitä luottotappioita, joiden odotetaan syntyvän jäljellä olevana juoksuaikana. Suojauslaskentaa koskevat uudet määräykset merkitsevät muun muassa tehokkuustestien yksinkertaistumisia ja laajentamista siihen, mitkä ovat sallittuja suojausinstrumentteja ja suojattuja eriä. Standardi tulee voimaan 1.1.2018 lukien ja aikaisempi soveltaminen on sallittu, mikäli EU on hyväksynyt standardin. Ålandsbanken arvioi standardin vaikutusta taloudelliseen raportointiin, konsernin taseeseen, tuloslaskelmaan ja vakavaraisuuteen.

IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers. Uuden tuloutusstandardin tarkoituksena on, että kaikille toimialoille on yksi ainoa periaatteisiin perustuva standardi, joka korvaa nykyiset standardit ja lausunnot tuotoista. IFRS 15 -standardin mukaan yritysten on merkittävä tuotot osoituksena tavaroiden tai palveluiden siirrosta asiakkaille määrinä, jotka kuvastavat vastiketta, johon yritys katsoo olevansa oikeutettu vastikkeena kyseisistä tavaroista tai palveluista. Tuloutusstandardi tuo myös laajentuneet tietojenantovaatimukset. IFRS 15 tulee voimaan vuonna 1.1.2018 ja aikaisempi soveltaminen on sallittu, mikäli EU on hyväksynyt standardin. Ålandsbanken arvioi vielä standardin vaikutusta konsernin taloudelliseen raportointiin.

Muilla uusilla ja muutetuilla, vastaisuudessa sovellettavilla IFRS-standardilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Ålandsbankenin taloudelliseen raportointiin.

- Muutettu IFRS 11 Yhteisjärjestelyt: Kirjanpitokäsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa.
- IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts*
- IFRS 16 Leases*
- Muutettu IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative. Muutos merkitsee, että tietojenantoa koskien korostetaan olennaisuutta.
- Muutettu IAS 7 Rahavirtalaskelma: Disclosure Initiative*. Muutos tuo uusia vaatimuksia antaa liitetietoja, jotka auttavat käyttäjiä arvioimaan rahoitustoiminnan rahavirtojen muutosten taloudelliset vaikutukset.
- Muutettu IAS 16 ja IAS 38: Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation

- Muutettu IAS 19 Työsuhde-etuudet: Defined Benefit Plans:
Employee Contributions
- (* Ei ole vielä hyväksytty EU:ssa)

ARVIOINNIIT JA ARVOSTUKSET

Osavuositarkastuksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti vaatii yrityksen johdolta arviointeja ja arvostuksia sekä oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamiseen ja esitettävien varojen ja velkojen, tuottojen ja kulujen määrään sekä tietoihin sitoumuksista. Vaikka nämä arvioinnit perustuvat yrityksen johdon parhaaseen tietämykseen kyseisistä tapahtumista ja toimenpiteistä, toteuma voi poiketa arvioinneista.

3. Segmenttiraportointi

Ålandsbanken raportoi segmenttiraportoinnin IFRS 8 -standardin mukaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että segmenttiraportointi heijastaa konsernin johdon saamaa informaatiota.

Private Banking käsittää Private Banking -toiminnan Ahvenanmaalla, Manner-Suomessa ja Ruotsissa. Premium Banking käsittää kaikkien asiakassegmenttien toiminnan, lukuun ottamatta Private Banking -toimintaa Ahvenanmaalla, Manner-Suomessa ja Ruotsissa. Varainhoito käsittää konsernin varainhoito-organisaation Suomessa ja Ruotsissa, mukaan lukien Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy. IT käsittää tytäryhtiön Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n, S-Crosskey Ab mukaan lukien. Konsernitoiminnot & Muut käsittää kaikki keskitetyt konsernitoiminnot, Treasury mukaan lukien, sekä tytäryhtiön Ab Compass Card Oy Ltd.

Konserni		1.1.-30.9.2016						
miljoonaa euroa	Private	Premium	Varain-	Konserni-			Yhteensä	
	Banking	Banking	hoito	IT	Muut	Eliminoinnit		
Korkokate	20,4	17,6	0,1	0,0	3,1	0,1	41,1	
Palkkiotuotot, netto	17,3	8,8	6,6	0,0	0,1	0,0	32,7	
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotot	0,4	0,4	0,0	0,0	3,1	0,1	3,9	
IT-tuotot				21,8		-11,4	10,4	
Muut tuotot	0,1	0,1	0,1	0,2	2,1	-1,4	1,1	
Tuotot yhteensä	38,1	26,8	6,7	21,9	8,3	-12,7	89,2	
Henkilöstökulut	-8,6	-5,3	-3,8	-11,1	-13,2	-0,2	-42,2	
Muut kulut	-3,9	-3,3	-1,5	-7,1	-15,5	10,9	-20,3	
Poistot	-0,2	-0,5	0,0	-2,2	-2,2	0,7	-4,5	
Sisäinen kustannustenjakso	-12,5	-12,4	-0,9	0,0	25,8	0,0	0,0	
Kertaluonteiset erät					-0,5		-0,5	
Kulut yhteensä	-25,2	-21,4	-6,2	-20,4	-5,6	11,4	-67,4	
Tulos ennen arvonalentumistappioita	12,9	5,4	0,5	1,5	2,7	-1,3	21,8	
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	0,0	-2,6			-0,4		-3,0	
Liiketulos	13,0	2,8	0,5	1,5	2,3	-1,3	18,8	
Tuloverot	-2,7	-0,6	-0,1	-0,3	-0,4		-4,0	
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	10,3	2,2	0,4	1,2	1,9	-1,3	14,8	
Liiketoimintavolyymeja								
Antolainaus yleisölle	1 614	2 059			39	-20	3 692	
Ottolainaus yleisöltä	1 535	1 330	6		30	-4	2 897	
Sijoitusvolyymi	4 899	790	3 837			-2 892	6 634	
Riskin määrä	674	613	12	41	198		1 538	
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	76	92	2	11	37		217	
Tunnuslukuja								
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	18,8	3,2		16,0	6,6		9,2	
Kulu/tuotto-suhdeluku	0,66	0,80	0,93	0,93	0,68		0,76	
Yli 90 pv erääntyneiden saamisten osuus, brutto %	0,06	1,05			0,00		0,61	
Luottotappiotaso, %	0,00	0,18			1,14		0,11	

miljoonaa euroa	Private Banking	Premium Banking	Varain- hoito	IT	Konserni- toiminnot &		Yhteensä
					Muut	Eliminoinnit	
Korkokate	19,6	17,6	0,0	-0,1	1,9	0,1	39,2
Palkkiotuotot, netto	19,0	8,4	6,8	0,0	1,2	0,0	35,3
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotot	0,4	0,5	0,0	0,0	4,7	0,0	5,5
IT-tuotot				22,9		-10,7	12,2
Muut tuotot	0,0	0,1	0,1	0,0	0,3	-0,3	0,3
Tuotot yhteensä	39,0	26,5	7,0	22,8	8,0	-10,8	92,4
Henkilöstökulut	-7,9	-5,1	-4,0	-11,0	-12,9		-40,9
Muut kulut	-3,2	-3,1	-1,8	-7,3	-13,8	8,6	-20,6
Poistot	-0,1	-0,5	0,0	-2,6	-3,3	1,2	-5,3
Sisäinen kustannustenjakso	-12,6	-12,4	-0,7		25,7		0,0
Kulut yhteensä	-23,8	-21,1	-6,5	-20,9	-4,3	9,8	-66,9
Tulos ennen arvonalentumistappioita	15,2	5,4	0,4	1,9	3,7	-1,0	25,6
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	0,3	-1,9			-0,3		-1,9
Liiketulos	15,5	3,5	0,4	1,9	3,4	-1,0	23,6
Tuloverot	-3,1	-0,7	-0,1	-0,4	-0,3		-4,6
Ålandsbanken Abp:n osakkeen- omistajille kuuluva tilikauden tulos	12,3	2,8	0,3	1,5	3,1	-1,0	19,0
Liiketoimintavolyymeja							
Antolainaus yleisölle	1 568	1 933			49	-20	3 531
Ottolainaus yleisöltä	1 320	1 189	10		99	-6	2 611
Sijoitusvolyymi	4 707	746	3 686			-2 637	6 502
Riskin määrä	665	622	12	41	219		1 558
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	63	81	2	9	53		208
Tunnuslukuja							
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	23,4	4,6		21,0	11,4		12,7
Kulu/tuotto-suhdeluku	0,61	0,80	0,94	0,92	0,54		0,72
Yli 90 pv erääntyneiden saamisten osuus, brutto %	0,30	2,30			2,56		1,43
Luottotappiotasotaso, %	-0,02	0,14			0,83		0,08

4. Muutokset konsernirakenteessa

Ålandsbankenin omistusosuus Ålands Investerings Ab:stä on alentunut 36,17 prosentista 19,97 prosenttiin, minkä vuoksi yhtiötä ei enää esitetä omistusyhteisyytenä.

5. Korkokate

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa								
Korkotuotot								
Luottolaitokset ja keskuspankit	0,0	0,0	10	0,0		0,2	0,1	
Yleisö ja julkisyhteisöt	16,3	16,5	-1	17,6	-7	49,9	52,6	-5
Saamistodistukset	0,3	0,4	-27	0,8	-66	1,1	2,3	-52
Muut korkotuotot	0,1	0,1	7	0,1	7	0,2	0,3	-45
Korkotuotot yhteensä	16,7	16,9	-1	18,4	-10	51,3	55,3	-7
Korkokulut								
Luottolaitokset ja keskuspankit	-0,5	-0,6	-19	-0,3	54	-1,4	-1,0	34
<i>josta negatiivisia korkotuottoja¹</i>	-0,4	-0,4	8	-0,1		-1,0	-0,3	
Yleisö ja julkisyhteisöt	-1,2	-1,3	-10	-1,9	-39	-4,1	-6,1	-33
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-1,0	-1,2	-11	-2,2	-53	-3,5	-7,6	-53
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-0,3	-0,2	5	-0,3	-4	-0,7	-0,7	-1
Muut korkokulut	-0,1	-0,1	-1	-0,2	-31	-0,5	-0,6	-20
Korkokulut yhteensä	-3,0	-3,4	-10	-4,8	-37	-10,2	-16,1	-36
Korkokate	13,7	13,5	1	13,6	0	41,1	39,2	5
Sijoitusmarginaali, prosenttia ²	1,13	1,16		1,16		1,15	1,16	

¹ Negatiiviset korkotuotot luottolaitoksissa ja keskuspankeissa olevista sijoituksista esitetään korkokuluina.

² Sijoitusmarginaali määritellään korkokatteen suhteena taseen loppusummaan keskimäärin.

6. Palkkiotuotot, netto

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa								
Ottolainaus	0,2	0,2	-3	0,2	-2	0,6	0,6	1
Antolainaus	1,0	0,9	14	1,0	8	3,0	3,0	0
Maksuliikenne	1,5	1,9	-22	2,2	-34	5,3	6,7	-20
Rahastopalkkiot	5,2	4,9	6	4,8	8	15,1	14,7	2
Varainhoitopalkkiot	2,4	2,5	-1	2,3	6	7,5	7,4	1
Arvopaperinvälityspalkkiot	1,9	2,3	-17	2,3	-17	6,9	8,8	-22
Vakuutusten välityspalkkiot	0,0	0,1	-62	0,1	-60	0,1	0,1	-26
Muut palkkiot	0,7	0,8	-19	0,6	14	2,1	2,1	-1
Palkkiotuotot yhteensä	12,9	13,5	-4	13,4	-3	40,6	43,5	-7
Maksuliikennepalkkiokulut	-0,8	-1,1	-23	-1,3	-35	-3,1	-3,6	-12
Rahastopalkkiokulut	-0,6	-0,7	-4	-0,6	10	-1,9	-1,4	33
Varainhoitopalkkiokulut	-0,2	-0,2	-5	-0,3	-29	-0,7	-1,0	-28
Arvopaperinvälityspalkkiokulut	-0,4	-0,5	-11	-0,4	-5	-1,4	-1,4	-2
Muut palkkiokulut	-0,2	-0,2	0	-0,2	2	-0,7	-0,8	-9
Palkkiokulut yhteensä	-2,3	-2,7	-12	-2,8	-18	-7,9	-8,2	-4
Palkkiotuotot, netto	10,6	10,8	-2	10,5	0	32,7	35,3	-7

7. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa								
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta								
Saamistodistukset	0,0	0,0	74	0,0	30	-0,1	-0,1	0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0		0,0		0,0	0,1	
Johdannaissopimukset	0,1	-0,1		-0,1		-0,5	1,0	
Lainasaamiset	0,1	-0,1		0,1	-1	0,2	-0,6	
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta	0,2	-0,2		-0,1		-0,4	0,4	
Suojauslaskenta								
<i>josta suojausinstrumentit</i>	0,1	2,0	-97	3,9	-99	8,2	-1,9	
<i>josta suojauksen kohde</i>	-0,5	-1,4	-66	-3,7	-87	-7,7	2,0	
Suojauslaskenta	-0,4	0,6		0,1		0,5	0,0	
Valuuttatoiminnan nettotuotot	0,7	0,4	65	0,5	45	1,8	2,6	-30
Nettotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,1	1,1	-93	0,9	-92	1,9	2,5	-25
Yhteensä	0,5	1,9	-71	1,5	-64	3,9	5,5	-30

8. Muut kulut

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa								
IT-kulut (lukuun ottamatta IT-palveluja)	2,5	2,8	-13	2,2	10	8,0	7,4	7
Kiinteistö- ja konttoritilakulut	1,4	1,2	16	1,3	15	4,2	3,9	8
Markkinointikulut	0,5	0,6	-19	0,5	7	1,7	1,9	-9
Markkinadatakulut	0,6	0,6	-6	0,6	-6	1,7	1,8	-1
Henkilöstöön liittyvät kulut	0,5	0,5	-11	0,4	4	1,5	1,6	-3
Matkakulut	0,2	0,4	-38	0,2	19	0,9	0,9	7
Ostetut palvelut	0,5	0,4	21	0,5	2	1,3	1,6	-17
Talletussuojarahaston maksu	0,0	0,0		0,0		0,0	0,0	
Muut kulut	1,5	2,2	-31	1,6	-7	5,4	4,6	19
Valmistus omaan käyttöön	-1,0	-1,2	-14	-0,6	62	-4,1	-2,9	40
Yhteensä	6,7	7,7	-12	6,7	0	20,8	20,6	1

9. Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista

Konserni	3. nelj. 2016	2. nelj. 2016	%	3. nelj. 2015	%	1.1.-30.9. 2016	1.1.-30.9. 2015	%
miljoonaa euroa								
Poiskirjaukset								
Kauden todetut arvonalentumistappiot	0,1	0,2	-45	1,2	-91	0,8	6,6	-88
Todettujen arvonalentumistappioiden palautus	-0,1	-0,2	-57	0,0		-0,3	-0,1	
Yhteensä	0,0	0,0		1,2	-98	0,4	6,5	-93
Erityiset varaukset saamiskohtaisesti arvostettuja saamia varten								
Uudet ja lisääntyneet varaukset	0,8	1,7	-54	1,3	-40	3,3	2,6	28
Aiemmin tehtyjen varausten peruutukset	0,0	-0,1	-77	-0,1	-48	-0,9	-0,6	37
Käytetty todettuihin tappioihin	0,0	0,0	2	-1,0	-99	-0,2	-6,2	-97
Yhteensä	0,7	1,6	-52	0,3		2,2	-4,2	
Kauden nettovaraus ryhmäkohtaisesti arvostettuja saamia varten								
	0,1	0,2	-33	0,0		0,4	-0,3	
Kauden korkosaatavavaraukset, netto								
	0,0	0,0		0,0		0,0	0,0	
Luottotappiot, netto	0,9	1,7		1,4	0	3,0	1,9	58
Luottotappiotasoo %	0,10	0,19		0,16		0,11	0,08	

10. Antolainaus yleisölle ja julkisyhteisöille käyttötarkoituksittain

Konserni	30.9.2016		31.12.2015		%	30.9.2015		%
miljoonaa euroa	Antolainaus ennen varauksia	Varaukset	Antolainaus varausten jälkeen	Antolainaus ennen varauksia		Antolainaus varausten jälkeen		
Yksityishenkilöt								
Asunnot	1 841	-3	1 839	1 736	6	1 667	10	
Arvopaperit ja muut sijoitukset	394	0	394	371	6	351	12	
Elinkeinotoiminta	135	-1	134	134	-1	130	3	
Muu yksityistalous	187	-2	186	199	-6	197	-6	
Yksityishenkilöt yhteensä	2 557	-5	2 552	2 440	5	2 345	9	
Yritykset								
Merenkulku	58	-1	57	61	-7	63	-10	
Kauppa	41	-1	40	42	-6	51	-22	
Asuntotoiminta	323	-1	323	319	1	335	-4	
Muu kiinteistötoiminta	318	-2	316	344	-8	300	5	
Rahoitus- ja vakuustoittoiminta	180	0	180	176	2	203	-11	
Hotelli- ja ravintolatoiminta	23	0	23	23	-3	24	-5	
Muu palvelutoiminta	106	-4	101	105	-3	103	-2	
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	15	0	15	19	-24	17	-17	
Rakennustoiminta	31	0	31	32	-1	30	2	
Muu teollisuustoiminta	33	0	33	35	-7	38	-13	
Yritykset yhteensä	1 126	-9	1 117	1 156	-3	1 165	-4	
Julkisyhteisöt ja aatteelliset järjestöt	23	0	23	21	6	21	10	
Julkisyhteisöt ja aatteelliset järjestöt yhteensä	23	0	23	21	6	21	10	
Antolainaus yhteensä	3 706	-14	3 692	3 617	2	3 531	5	

11. Epävarmat saatavat ja arvonalentumistappiot

Konserni	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Epävarmat saatavat, brutto	33,3	31,4	6	28,4	17
josta yksityishenkilöt	8,6	10,5	-18	9,6	-10
josta yritykset	24,7	20,8	18	18,8	31
Epävarmojen saatavien osuus, %	0,90	0,87	4	0,80	12
Varaukset saamiskohtaisesti arvostettuja saamia varten	12,9	10,6	21	10,1	28
josta yksityishenkilöt	3,7	4,1	-10	3,8	-3
josta yritykset	9,2	6,6	40	6,3	46
Epävarmat saatavat, netto	20,5	20,8	-2	18,3	12
Epävarmojen saatavien varausaste, %	39	34	14	35	9
Varaukset ryhmäkohtaisesti arvostettuja saamia varten	1,6	1,2	29	1,2	36
josta yksityishenkilöt	1,4	1,1	21	1,0	35
josta yritykset	0,2	0,1		0,2	42
Epävarmojen saatavien varausaste, %	43	38	15	40	10
Yli 90 pv erääntyneet saamiset, brutto	45,5	41,1	11	50,6	-10
josta yksityishenkilöt	18,6	19,4	-4	22,1	-16
josta yritykset	26,9	21,7	24	28,4	-5
Varaukset saamiskohtaisesti arvostettuja saamia varten	-12,2	-9,2	33	-8,9	37
Kirjanpitoarvo saamiskohtaisten varausten huomioimisen jälkeen	33,3	32,0	4	41,7	-20
Yli 90 pv erääntyneiden saamisten osuus, brutto, %	1,23	1,13	8	1,43	-14

12. Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien joukkolainat ja sijoitustodistukset

Konserni	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Avista	2 562	2 330	10	2 206	16
Määräaikaiset talletukset	246	186	32	232	6
Talletukset yhteensä	2 808	2 517	12	2 438	15
Yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset ¹	28	69	-60	79	-65
Indeksiobligatiot (strukturoidut tuotteet)	22	47	-54	51	-57
Vastuudebentuurilainat	39	43	-8	43	-8
Joukkolainat ja sijoitustodistukset yhteensä	89	159	-44	173	-49
Ottolainaus yhteensä	2 897	2 675	8	2 611	11

¹ Tähän erään eivät sisälly luottolaitosten merkitsemät velkakirjat.

13. Liikkeeseen lasketut velkakirjat

Konserni	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Sijoitustodistukset	182	250	-27	236	-23
Katetut joukkolainat	1 199	959	25	950	26
Kattamattomat senior-joukkolainat	88	156	-43	80	11
Indeksiobligatiot (strukturoidut tuotteet)	22	47	-54	51	-57
Yhteensä	1 492	1 412	6	1 316	13

14. Johdannaissopimukset

Konserni	30.9.2016						31.12.2015		
miljoonaa euroa	Nimellismäärä/juoksu-aika			Nimellis- määrä	Positiiviset markkina- arvot	Negatiiviset markkina- arvot	Nimellis- määrä	Positiiviset markkina- arvot	Negatiiviset markkina- arvot
	alle 1 v	1-5 v	yli 5 v						
Johdannaiset kaupankäyntiin									
Korkosidonnaiset sopimukset									
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	37	37	23	98	6	8	130	2	4
<i>Korkofutuurit</i>	9	0	0	9	0	0	10	0	0
<i>Korko-optiot – ostetut</i>	2	0	0	2	0	0	11	0	0
<i>Korko-optiot – myydyt</i>	0	0	0	0	0	0	8	0	0
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
<i>Valuuttatermiinit</i>	243	1	0	245	1	0	184	1	1
Osakesidonnaiset sopimukset									
<i>Osakeoptiot – ostetut</i>	6	5	0	10	1	0	35	2	0
<i>Osakeoptiot – asetetut</i>	4	2	0	6	0	1	23	0	2
Muut johdannaissopimukset	0	21	0	21	0	0	21	1	1
Yhteensä	302	66	23	392	8	10	422	5	7
Johdannaiset markkina-arvon suojaukseen									
Korkosidonnaiset sopimukset									
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	10	371	347	728	21	0	494	13	1
Yhteensä	10	371	347	728	21	0	494	13	1
Johdannaiset rahavirran suojaukseen									
Korkosidonnaiset sopimukset									
<i>Koron- ja valuuttavaihto- sopimukset</i>	104	140	0	244	-3	18	256	1	11
Yhteensä	104	140	0	244	-3	18	256	1	11
Johdannaiset ulkomaantoiminnan nettoinvestoinnin suojaukseen									
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
<i>Valuuttavaihtosopimukset</i>	30	0	0	30	0	0	26	0	0
Yhteensä	30	0	0	30	0	0	26	0	0
Johdannaissopimukset yhteensä	446	578	370	1 394	26	28	1 198	19	19
<i>joista OTC-selvitettyjä</i>									
<i>joista muutoin selvitettyjä</i>	11	260	253	523	5	1	10	0	0

15. Rahoitusinstrumentit käypään arvoon

Konserni		30.9.2016			
miljoonaa euroa		Instrumentit joille noteeratut hinnat (taso 1)	Arvostus perustuen saatavilla olevaan markkina-informaatioon (taso 2)	Arvostus ilman saatavilla olevaa markkina-informaatiota (taso 3)	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		409			409
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			44		44
Osakkeet ja osuudet		0	0	1	1
Johdannaissopimukset		0	26		26
Rahoitusvarat yhteensä		409	70	1	480
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			0		0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			723		723
Johdannaissopimukset		0	28		28
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			13		13
Rahoitusvelat yhteensä		0	765	0	765

Konserni		31.12.2015			
miljoonaa euroa		Instrumentit joille noteeratut hinnat (taso 1)	Arvostus perustuen saatavilla olevaan markkina-informaatioon (taso 2)	Arvostus ilman saatavilla olevaa markkina-informaatiota (taso 3)	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		592			592
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			43		43
Osakkeet ja osuudet		0	0	1	1
Johdannaissopimukset		0	19		19
Rahoitusvarat yhteensä		592	62	1	655
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			0		0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			489		489
Johdannaissopimukset		0	19		19
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			19		19
Rahoitusvelat yhteensä		0	527	0	527

Rahoitusinstrumentit, joille on olemassa helposti saatavissa olevia hintatietoja ja jotka edustavat käypiä ja usein esiintyviä liiketapahtumia arvostetaan aktueellisiin markkinahintaan. Rahoitusvaroille käytetään aktueellia ostokursseja ja rahoitusveloille käytetään aktueellia myyntikursseja. Pankin nettomääräisen markkinariskin perusteella hallittavien rahoitusinstrumenttiryhmiä aktueelli markkinahinta rinnastetaan hintaan, joka saataisiin myytäessä tai maksettaisiin ostettaessa nettopositio. Rahoitusinstrumenteille, joille ei ole olemassa luotettavia markkinahintatietoja, käypä arvo määrätään arvostusmallien avulla. Tällaiset mallit voivat, instrumentin luonteesta riippuen, perustua esimerkiksi hintavertailuihin, nykyarvolaskelmiin tai optioarvostusteoriaan. Malleissa käytetään syöttötietoina markkinahintoja ja muita muuttujia, joiden arvioidaan vaikuttavan hinnoitteluun. Arvostusten perustana olevat mallit ja syöttötiedot todennetaan säännöllisesti sen varmistamiseksi, että ne ovat yhtäpitävät markkinakäytännön ja vakiintuneen finanssiteorian kanssa.

Arvostushierarkia

Rahoitusinstrumentit, jotka on arvostettu perustuen aktiivisilta markkinoilta saataviin identtisten varojen/velkojen markkinanoteerauksiin, luokitellaan tasona 1. Rahoitusinstrumentit, jotka on arvostettu olennaisimmilta osin markkinadataan perustuvien arvostusmallien avulla, luokitellaan tasona 2. Rahoitusinstrumentit, jotka on arvostettu sellaisiin syöttötietoihin perustuvan mallin avulla, jotka eivät ole todennettavissa ulkoisilla markkinatiedoilla, luokitellaan tasona 3. Nämä omistukset ovat lähinnä listaamattomia osakkeita. Tällaiset omistukset arvostetaan yleensä pankin osuutena yhtiön substanssiarvosta. Listaamattomat osakkeet ovat olennaisemmilta osin luokiteltu myytävissä oleviksi. Näiden omistusten arvonmuutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Yllä olevissa taulukoissa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on luokiteltu huomioiden se, miten ne on arvostettu ja tasepäivänä tehdyssä arvostuksessa käytetyn markkinadatan aste. Jos tasepäivänä tehty luokittelu on muuttunut verrattuna luokitteluun edellisessä vuodenvaihteena, instrumenttia on siirretty taulukossa olevien tasojen välillä. Kauden aikana ei ole tapahtunut instrumenttien siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä.

Tason 3 muutokset ilmenevät erillisestä taulukosta.

Muutokset tasoon 3 sisältyvissä omistuksissa	1.1.-30.9.2016
miljoonaa euroa	Osakkeet ja osuudet
Kirjattu arvo vuoden alussa	0,9
Uushankinnat/uudelleenluokittelu	0,5
Luovutettu/erääntynyt vuoden aikana	0,0
Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	0,0
Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	-0,1
Arvonmuutos kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-0,2
Kirjattu arvo kauden lopussa	1,2

16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konserni	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Takaukset	13	20	-38	21	-39
Käyttämättömät sekkilimiitit	80	76	4	78	1
Käyttämättömät luottokorttilimiitit	132	120	11	118	12
Luottolupaukset	193	223	-13	202	-5
Yhteensä	418	439	-5	420	0

17. Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen

Konserni	30.9.2016		31.12.2015	
miljoonaa euroa	Johdannaiset	Takaisinosto- sopimukset sekä lainaksi annetut ja otetut arvopaperit	Johdannaiset	Takaisinosto- sopimukset sekä lainaksi annetut ja otetut arvopaperit
Rahoitusvarat, jotka kuitataan tai joihin liittyy kuittaus sopimuksia				
Rahoitusvarojen bruttomäärä	26		19	
Taseessa netotettavien rahoitusvelkojen bruttomäärä				
Taseessa esitettävien rahoitusvarojen nettomäärä	26	0	19	0
Sidonnaiset rahamäärät, joita ei netoteta taseessa				
Rahoitusinstrumentit, jotka eivät täytä kuittauskriteereitä	-18		-11	
Saadut rahoitusvakuudet	-5		-4	
Rahamäärät yhteensä, joita ei ole netotettu taseessa	-22	0	-15	0
Nettomäärä	4	0	4	0
Rahoitusvelat, jotka kuitataan tai joihin liittyy kuittaus sopimuksia				
Rahoitusvelkojen bruttomäärä	28	8	19	1
Taseessa netotettavien rahoitusvarojen bruttomäärä				
Taseessa esitettävien rahoitusvelkojen nettomäärä	28	8	19	1
Sidonnaiset rahamäärät, joita ei netoteta taseessa				
Rahoitusinstrumentit, jotka eivät täytä kuittauskriteereitä	-19		-12	
Annetut rahoitusvakuudet	-3	-8	0	-1
Rahamäärät yhteensä, joita ei ole netotettu taseessa	-22	-8	-12	-1
Nettomäärä	6	0	7	0

Taulukot esittävät rahoitusinstrumentit, jotka on kuitattu taseessa IAS 32:n mukaisesti, ja oikeudellisesti sitovan päänettoutussopimuksen tai vastaavan sopimuksen kattamat instrumentit, joita ei ole kelpuutettu kuittaukseen. Rahoitusinstrumentit tarkoittavat johdannaisia, takaisinostosopimuksia ja käänteisiä takaisinostosopimuksia, lainaksi otettuja ja lainaksi annettuja arvopapereita. Vakuudet koskevat rahoitusinstrumentteja tai käteisvaroja, joka on saatu tai annettu transaktioista, jotka oikeudellisesti sitova nettoutussopimus tai vastaava sopimus kattaa. Vakuuksien arvo on rajoitettu taseeseen kirjattuun sidonnaiseen rahamäärään, minkä vuoksi vakuuksien yliarvoja ei ole sisällytetty. Määrät, joita ei ole netotettu taseessa, esitetään rahoitusvarojen tai -velkojen kirjatun arvon vähennyksenä rahoitusvaran ja -velan nettovastuun kirjaamiseksi.

18. Asetetut vakuudet

Konserni	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Antolainaus luottolaitoksille	18	11	60	17	6
Saamistodistukset	173	123	41	132	32
Lainasaamiset, jotka muodostavat katettujen joukkolainojen vakuusmassan	1 662	1 528	9	1 519	9
Muut	3	1		7	-61
Yhteensä	1 856	1 664	12	1 675	11

19. Vakavaraisuus

Konserni	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Taseen mukainen oma pääoma	217,3	212,9	2	207,7	5
Ennakoitu voitonjako	-5,6	-9,1	-39	-6,8	-18
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	211,7	203,8	4	201,0	5
Aineettomat hyödykkeet	-12,5	-8,8	42	-8,0	57
Samana verovelvollisen verovelkoja vastaan kuitatut tulevasta kannattavuudesta riippuvat verosaamiset	0,0	-0,1	-7	-0,3	-86
Eläkevarojen yliarvon vähennys	0,0	-0,5	-100	-0,8	-100
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	14	0,0	0
Rahavirran suojaus	0,3	0,4	-17	0,5	-45
Muut arvonoikausit	-1,3	0,0		0,0	
Odotetut tappiot IRB:n mukaan kirjanpitoon merkittyjen lisäksi	-12,7	-5,2		-5,8	
Ydinpääoma	185,4	189,5	-2	186,6	-1
Ensisijainen lisäpääoma	0,0	0,0		0,0	
Ensisijainen pääoma	185,4	189,5	-2	186,6	-1
Toissijaisen pääoman instrumentit	19,6	15,1	30	15,8	24
Toissijainen pääoma	19,6	15,1	30	15,8	24
Omat varat yhteensä	204,9	204,6	0	202,4	1
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus IRB-menetelmän mukaan	48,4	26,4	83	26,7	82
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus standardimenetelmän mukaan	58,1	84,9	-32	82,8	-30
Arvonoikausuriskin vakavaraisuusvaatimus	1,4	1,3	9	1,3	6
Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus	15,2	13,9	9	13,9	9
Vakavaraisuusvaatimus	123,1	126,5	-3	124,6	-1
Vakavaraisuussuhteet					
Ydinpääoman osuus, %	12,1	12,0		12,0	
Ensisijaisen pääoman osuus, %	12,1	12,0		12,0	
Kokonaispääoman osuus, %	13,3	12,9		13,0	
Riskin määrä	1 538	1 581	-3	1 558	-1
josta luottoriskin osuus, %	87	88		88	
josta arvonoikausuriskin osuus, %	1	1		1	
josta operatiivisen riskin osuus, %	12	11		11	

Ålandsbanken on aikaisemmin voimassa olleiden sääntöjen mukaisesti tehnyt ydinpääomasta vähennyksen koskien kiinteistön arvonkorotusta, joka tehtiin IFRS-standardeihin siirtymisen yhteydessä. Vähennystä ei nyt voimassa olevien sääntöjen mukaan enää sovelleta 1. tammikuuta 2015 lähtien. Yllä olevassa taulukossa vertailuluvut vuodelta 2015 on tarkistettu tämän mukaisesti. Tarkistus merkitsee, että vuoden 2015 kolmannelta neljännekseltä esitetty ydinpääoman osuus on 12,0 % (11,9) ja vuoden 2015 viimeiseltä neljännekseltä esitetty ydinpääoman osuus on 12,0 % (11,9). Kokonaispääoman osuus on muuttumaton.

Lisäpääomaa koskevat vaatimukset, %	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2015
Ydinpääomavaatimus yhteensä, mukaan lukien			
lisäpääomavaatimus	7,7	7,4	7,0
josta ydinpääomavaatimus	4,5	4,5	4,5
josta kiinteä lisäpääomavaatimus	2,5	2,5	2,5
josta muuttuva lisäpääomavaatimus	0,7	0,4	0,0
Käytettävissä oleva ydinpääoma käytettäväksi lisäpääomana	12,1	12,0	12,0

Vastuuryhmä	30.9.2016					
	miljoonaa euroa	Bruttovastuu	Vastuu maksukyvyttömyyshetkellä	Riski-paino, %	Riskin määrä	Vaka-varaisuus-vaatimus
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan						
Ilman omia LGD-estimaatteja						
Yritykset - Muut suurehkot yritykset	179,0	159,8	60	96,1	7,7	
Yritykset - Pk-yritykset	299,9	277,7	65	180,8	14,5	
Yritykset - Erytysantolainaus	11,1	11,1	69	7,7	0,6	
Omat LDG-estimaatit						
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (pk-yritykset)	107,3	106,2	32	33,7	2,7	
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (ei pk-yritykset)	1 717,0	1 708,2	14	233,3	18,7	
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	38,1	37,5	37	13,8	1,1	
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	261,7	237,2	17	40,0	3,2	
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	2 614,2	2 537,7	24	605,5	48,4	
Luottoriski standardimenetelmän mukaan						
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta ¹	640,1	690,1	0	0,0	0,0	
Saamiset laitoksilta	204,5	200,0	27	53,0	4,2	
Saamiset yrityksiltä	417,9	276,6	98	271,4	21,7	
Vähittäissaamiset	253,8	65,2	73	47,7	3,8	
Kiinteistövakuudelliset vastuut	815,9	811,4	34	274,1	21,9	
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	0,8	0,7	150	1,0	0,1	
Erytysen suuren riskin sisältävät erät	0,7	0,7	150	1,1	0,1	
Katetut joukkolainat	312,8	312,8	10	31,3	2,5	
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin liittyvät vastuut (rahastot)	0,0	0,0	0	0,0	0,0	
Oman pääoman ehtoiset vastuut	1,3	1,3	115	1,4	0,1	
Muut erät	60,0	60,0	75	44,7	3,6	
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	2 707,7	2 418,8	30	725,8	58,1	
Kokonaisriskin määrä, luottoriski	5 321,9	4 956,5	27	1 331,2	106,5	

Vastuuryhmä	31.12.2015				
miljoonaa euroa	Bruttovastuu	Vastuu maksukyvyttömyyshetkellä	Riskipaino, %	Riskin määrä	Vaka-varaisuusvaatimus
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Ilman omia LGD-estimaatteja					
Yritykset - Muut suurehkot yritykset					
Yritykset - Pk-yritykset					
Yritykset - Erityisantolainaus					
Omat LDG-estimaatit					
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (pk-yritykset)	126,1	125,1	33	41,8	3,3
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (ei pk-yritykset)	1 680,5	1 673,0	14	236,7	18,9
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	35,0	34,2	32	11,0	0,9
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	243,6	221,5	18	40,7	3,3
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	2 085,2	2 053,8	16	330,1	26,4
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta ¹	364,3	416,8	0	0,0	0,0
Saamiset laitoksilta	209,4	201,4	36	72,3	5,8
Saamiset yrityksiltä	801,0	561,5	96	540,8	43,3
Vähittäissaamiset	381,6	115,5	70	80,5	6,4
Kiinteistövakuudelliset vastuut	810,4	801,4	34	270,1	21,6
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	22,6	15,0	126	18,9	1,5
Erityisen suuren riskin sisältävät erät	1,8	1,8	150	2,8	0,2
Katetut joukkolainat	334,4	334,4	10	33,4	2,7
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin liittyvät vastuut (rahastot)	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Oman pääoman ehtoiset vastuut	1,6	1,6	115	1,8	0,1
Muut erät	49,7	49,7	82	40,9	3,3
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	2 976,9	2 499,2	42	1 061,7	84,9
Kokonaisriskin määrä, luottoriski	5 062,1	4 553,0	31	1 391,8	111,3

¹ Tähän vastuuryhmään sisältyvät myös alueelliset itsehallintoelimet, julkishallinnon yksiköt, kansainväliset järjestöt sekä monikansalliset kehityspankit.

Vakavaraisuusvaatimus Basel 1 -lattian siirtymäsääntöjen mukaan	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Vakavaraisuusvaatimus oikaistuna Basel 1 -lattiasäännön mukaan	123,1	127,3	-3	124,6	-1
Omat varat Basel 1:n mukaan	217,6	209,8	4	208,2	5
Omien varojen ylijäämä Basel 1 - lattian siirtymäsääntöjen mukaan	94,6	82,5	15	83,5	13
Omien varojen suhde Basel 1 -lattian mukaiseen pääomavaatimukseen, %	176,9	164,8	7	167,0	6
Vähimmäisomavaraisuusaste	30.9.2016	31.12.2015	%	30.9.2015	%
miljoonaa euroa					
Ensisijainen pääoma	185,4	189,5	-2	186,6	-1
Vastuiden kokonaismäärä	5 057,9	4 841,6	4	4 716,1	7
josta taseeseen sisältyviä eriä	4 891,1	4 587,8	7	4 486,3	9
josta taseen ulkopuolisia eriä	166,7	253,8	-34	229,8	-27
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	3,7	3,9	-6	4,0	-8

Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu vuosineljänneksen lopun tilanteen mukaan. Ensisijainen pääoma sisältää kauden tuloksen.

Raportti Ålandsbanken Abp:n osavuositarkastuksen 1.1.–30.9.2016 yleisluonteisesta tarkastuksesta

Ålandsbanken Abp:n hallitukselle

JOHDANTO

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Ålandsbanken Abp konsernin lyhennetyn taseen 30.9.2016, lyhennetyn laajan tuloslaskelman, yhteenvedon muun laajan tuloksen eristä, lyhennetyn oman pääoman muutoksia koskevan laskelman, lyhennetyn rahavirtalaskelman ja tietyt selittävät liitetiedot kyseisenä päivänä päättyneeltä yhdeksän kuukauden jaksolta. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat osavuositarkastuksen laatimisesta IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin sekä muiden Suomessa voimassa olevien osavuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Suorittamamme yleisluonteisen tarkastuksen perusteella esitämme johtopäätöksen osavuositarkastuksesta.

YLEISLUONTEISEN TARKASTUKSEN LAAJUUS

Yleisluonteinen tarkastus on suoritettu kansainvälisen yleisluonteista tarkastusta koskevan standardin ISRE 2410 ”Yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu tiedustelujen tekemistä pääasiallisesti talouteen ja kirjanpitoon liittyvistä asioista vastaaville henkilöille sekä analyyttisiä toimenpiteitä ja muita yleisluonteisen tarkastuksen toimenpiteitä. Yleisluonteinen tarkastus on laajuudeltaan huomattavasti suppeampi kuin tilintarkastusstandardien mukaisesti suoritettava tilintarkastus, ja siksi emme pysty sen perusteella varmistumaan siitä, että saamme tietoomme kaikki sellaiset merkittävät seikat, jotka ehkä tunnistettaisiin tilintarkastuksessa. Näin ollen emme anna tilintarkastuskertomusta.

JOHTOPÄÄTÖS

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei osavuositarkastusta ole laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin sekä muiden Suomessa voimassa olevien osavuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 25. lokakuuta 2016

Marcus Tötterman
KHT

Mari Suomela
KHT